

Motion till riksdagen

1987/88:Jo853

av Monica Öhman m. fl. (s)

om utvecklingsinsatser i skyddade naturområden

I dagens samhälle får miljöfrågorna en allt större betydelse såväl i den allmänna debatten som i den konkreta samhällsplaneringen. Inte minst gäller frågorna avvägningen mellan olika alternativ för markanvändning. Naturresurslagen har här kommit att få en central betydelse.

De områden i Norrbotten som i dag har någon form av skydd till förmån för sina naturvärden upptar ca 20 % av länets totala areal.

De områden som är naturskyddade i Norrbottens län den 1 januari 1988 är:

Nationalparker	7 st.	606 950 ha
Naturreservat	40 st.	336 358 ha
Naturreservat under bildande	23 st.	250 000 ha
Fågelskyddsområden	18 st.	46 445 ha
		<hr/>
		1 239 759 ha

Ovan angivna arealer är skyddade enligt naturvårdslagen. Det finns genting som tyder på att dessa områden skulle minska i framtiden.

Till detta kan läggas områden skyddade på annat sätt, t. ex. domänverkets fjällskogsreservat som redovisas till 1 050 000 ha. Sammanlagt utgör dessa skyddsområden således 2 289 759 ha motsvarande 22 % av länets yta (10 554 300 ha).

De ojämförligt största skyddade områdena finns i Norrbotten. Länet besöks också årligen av stora grupper av människor, dels från södra Sverige, dels från utlandet. Det är självfallet en naturresurs att vara stolt över. Det måste också sägas vara en angelägenhet, inte enbart för Norrbotten eller Sverige, utan även för områden främst i Mellaneuropa, där miljön är avsevärt sämre än i Norden. Helt okontroversiellt är emellertid inte skyddet av dessa områden.

De markanvändningskonflikter som uppstår kan gälla prospektering, gruvbrytning, älvutbyggnad etc. De skyddade områdena lägger effektiva hinder i vägen för dessa verksamheter. Norrbottens befolkning uppfattar självklart dessa inskränkningar som restriktioner för olika typer av verksamheter som kan ge sysselsättning i ett län där speciellt inlandskommunerna har en mycket svår sysselsättningsituation.

Ytterligare en synpunkt bör vägas in i sammanhanget. På sikt är det orimligt att avsätta stora markområden med olika typer av skydd för att bibehålla en ursprunglig miljö, samtidigt som tillgängligheten till dessa områden endast är förbehållen ett privilegierat fåtal som har möjlighet att ta sig dit. Tillgängligheten till skyddade landskapsområden måste öka.

Å ena sidan har vi alltså markanvändningskonflikten och å andra sidan kravet om ökad tillgänglighet. Lyckligtvis är dessa krav förenliga. Genom en utveckling av de skyddade naturområdena kan nya arbetstillfällen skapas i vård och skötsel av områden och besökare. De kan utvecklas till ett nordiskt föredöme, och många människor kan på så sätt få ökad tillgänglighet till dessa orörda naturområden. De åtgärder som härvid kan komma i fråga måste ändå betraktas som blygsamma i ett internationellt perspektiv. De skulle trots detta ge ett värdefullt och möjligt sysselsättnings-tillskott, eftersom endast mindre utbildnings- och omskolningsinsatser behöver sättas in för att arbetskraft som i dag finns ledig i Norrbotten skall kunna få meningsfulla arbetsuppgifter. Detta skulle också vara ett sätt att bedriva en aktiv regionalpolitik på Norrbottens villkor. De åtgärder som sätts in kan på såväl kort som lång sikt leda till arbetsuppgifter som är möjliga att utföra av den befolkning som i dag har vikande sysselsättning.

Med tanke på att en betydande andel av landets naturskyddade områden är belägna i Norrbotten ter sig en lokalisering till Norrbotten av naturvårdsverkets avdelning för naturvård rimlig. En sådan åtgärd skulle också ligga i linje med den av riksdagen ofta uttalade strävan att genom utlokalisering av statlig verksamhet bidra till en aktiv regionalpolitik.

Hemställen

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om förslag till utveckling av skyddade naturområden.
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om utlokalisering till Norrbotten av naturvårdsverkets avdelning för naturvård.

Stockholm den 26 januari 1988

Monica Öhman (s)

Claes Rensfeldt (s)

Sten-Ove Sundström (s)